საქართველოს სახალხო დამცველი
PUBLIC DEFENDER OF GEORGIA

ვინ არის სახალხო დამცველი?

სახალხო დამცველი (ომბუდსმენი) არის კონსტიტუციური ინსტიტუტი, რომელიც ზედამხედველობას უწევს საქართველოს ტერიტორიაზე ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვას, საკუთარი ინიციატივით ან განცხადებისა და საჩივრის საფუძველზე აკვლევს მათი დარღვევის ფაქტებს, ხელს უწყობს დარღვეული უფლებების აღდგენას.

არის თუ არა სახალხო დამცველის აპარატი საჯარო სტრუქტურა?

სახალხო დამცველის აპარატი წარმოადგენს სახელმწიფო დაწესებულებას. ის ახორციელებს საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებას ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში. სახალხო დამცველი ირჩევა პარლამენტის მიერ და მისი საქმიანობა ფინანსდება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

რამდენი წლით აირჩევა სახალხო დამცველი?

სახალხო დამცველს 5 წლის ვადით ირჩევს საქართველოს პარლამენტი.

ვის შეუძლია მიმართოს სახალხო დამცველს?

საქართველოს მოქალაქეებს, უცხო ქვეყნის მოქალაქეებსა და მოქალაქეობის არმქონე პირებს, აგრეთვე კერძო სამართლის იურიდიულ პირებს, პოლიტიკურ თუ რელიგიურ გაერთიანებებს შეუძლიათ მიმართონ სახალხო დამცველს განცხადებით ან საჩივრით.

შემიძლია თუ არა მივმართო სახალხო დამცველს, თუ ვარ საქართველოს მოქალაქე, თუმცა დროებით ვცხოვრობ სხვა ქვეყანაში?

დიახ, შეგიძლიათ, თუ თქვენი უფლება დაირღვა საქართველოში ან საქართველოს საჯარო დაწესებულებების მიერ.

რა ფორმით შემიძლია მივმართო სახალხო დამცველს?

სახალხო დამცველს შეგიძლიათ, მიმართოთ წერილობითი განცხადებით ან/და საჩივრით, რომელიც შეგიძლიათ, გამომგზავნოთ ფოსტით ან უშუალოდ მოიტანოთ სახალხო დამცველის ოფისში.

სად მდებარეობს სახალხო დამცველის ოფისი?

სახალხო დამცველის ოფისები მდებარეობს:
თბილისში - ნინო რამიშვილის ქ. № 6, 0176;
ბათუმში - მაზნიაშვილის ქ. № 9, 6000;
ზუგდიდში - კოსტავას ქ. № 58,2100;
ახალქალაქში - ჭავჭავაძის ქ. № 4, 0700;
ქუთაისში - რუსთაველის ქ. № 18,4600;
გორში - სტალინის ქ. № 7,1400;
მარნეულში - რუსთაველის ქ. № 51,3100.

სად შემიძლია, მოვიძიო ინფორმაცია ინტერნეტში სახალხო დამცველის შესახებ?

ეწვიეთ ვებ–გვერდს: WWW.OMBUDSMAN.GE. აღნიშნული ვებ–გვერდის მეშვეობით თქვენ შეგიძლიათ, ელექტრონულად მიმართოთ სახალხო დამცველს.

უფასოა თუ არა სახალხო დამცველის მომსახურება?

სახალხო დამცველის მიერ გაწეული სამსახური უფასოა. განცხადება და საჩივარი არ იბეჭდება სახელმწიფო გადასახადით.

საჯაროა თუ არა ინფორმაცია სახალხო დამცველის საქმიანობის შესახებ?

ინფორმაცია სახალხო დამცველის საქმიანობის შესახებ არის საჯარო. საჯაროა, აგრეთვე, საქართველოს სახალხო დამცველის საპარლამენტო და სპეციალური ანგარიშები.

არის თუ არა სახალხო დამცველისთვის ჩემს მიერ მიწოდებული ინფორმაცია კონფიდენციალური?

თუ თქვენს მიერ მოწოდებული ინფორმაცია შეიცავს პირად, კომერციულ ან პროფესიულ საიდუმლოებას, აღნიშნული ინფორმაცია თქვენი თანხმობის გარეშე არ იქნება ხელმისაწვდომი სხვა პირთათვის.

შეუძლია თუ არა სახალხო დამცველს სამართლებრივი კონსულტაციის გაწევა?

სახალხო დამცველის აპარატი კონსულტაციას გასცემს მხოლოდ მის საქმიანობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე.

რა შემთხვევაში განიხილავს სახალხო დამცველი ჩემი უფლების დარღვევის შესახებ განცხადებას ან საჩივარს?

განცხადება ან საჩივარი განიხილება თუ განმცხადებელი სადავოს ხდის:
1. საჯარო დაწესებულების გადაწყვეტილებას;
2. სასამართლო განხილვის პროცესში საქართველოს კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებებისა და თავისუფლებების შელახვას ან დარღვევას;
3. დაკავებული, დაპატიმრებული ან სხვებისგან თავისუფლებაშეზღუდული პირისათვის საქართველოს კანონმდებლობით უზრუნველყოფილი უფლებების დარღვევა;
4. ნორმატიული აქტების საქართველოს კონსტიტუციის მეორე თავთან შესაბამისობას;
5. რეფერენდუმისა და არჩევნების მომწესრიგებელი ნორმების და ამ ნორმების საფუძველზე ჩატარებული ან ჩასატარებელი არჩევნების (რეფერენდუმის) კონსტიტუციურობას.

როგორია საჩივრის განხილვის ვადები?

სახალხო დამცველი განცხადების ან/და საჩივრის განხილვისას არ არის შეზღუდული დროში. განცხადების განხილვისთვის საჭირო დრო დამოკიდებულია მასში დაფიქსირებული პრობლემის შინაარსსა და სირთულეზე.

შეუძლია თუ არა სახალხო დამცველს სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყება?

სახალხო დამცველს არ შეუძლია, პირის მიმართ დაიწყოს სისხლისსამართლებრივი დევნა. თუმცა, თუ ის საქმის განხილვის დროს აღმოაჩენს დანაშაულის ნიშნებს, შეუძლია, წინადადებით მიმართოს შესაბამის სამამოძიებო ორგანოებს გამოძიების ან/და სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყების მოთხოვნით.

შეუძლია თუ არა სახალხო დამცველს სამართლებრივი დავის გადაწყვეტა?

სახალხო დამცველი არ არის უფლებამოსილი, თავად გადაწყვიტოს სამართლებრივი დავა. მას შეუძლია რიგ შემთხვევებში, რეკომენდაციით მიმართოს სამართლებრივი დავის მონაწილე ან განმხილველ საჯარო დაწესებულებას.

შეიძლება თუ არა, სახალხო დამცველი შეხვდეს პატიმარს?

დიახ, სახალხო დამცველს ან მის წარმომადგენელს უფლება აქვს, შეხვდეს პატიმარს. ამასთან, საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატში შექმნილია სპეციალური პრევენციული ჯგუფი, რომელიც რეგულარულად ამოწმებს დაკავებულ, პატიმრობაში მყოფ ან სხვაგვარად თავისუფლებაშეზღუდულ პირთა და მსჯავრდებულთა მდგომარეობას.

შემიძლია თუ არა, მივმართო სახალხო დამცველს ბავშვის მიმართ განხორციელებულ ძალადობასთან დაკავშირებით?

დიახ, სახალხო დამცველი სწავლობს ბავშვის უფლებების დარღვევის თითოეულ შემთხვევას, მათ შორის, ბავშვთა მიმართ განხორციელებული ძალადობის ფაქტებს.

შემიძლია თუ არა, მოვითხოვო რეაგირება სახალხო დამცველისაგან აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით?

სახალხო დამცველი ახორციელებს ბავშვთა სახლების მონიტორინგს და შესაბამის რეაგირებას ახდენს ბავშვთა უფლებების დარღვევის ყველა შემთხვევაზე.

სოციალურმა მუშაკმა ჩემი შვილი ჩემი თანხმობის გარეშე ბავშვთა სახლში ჩარიცხა. შემიძლია თუ არა, მივმართო სახალხო დამცველს?

საქართველოს სახალხო დამცველი ახორციელებს ზედამხედველობას სახელმწიფო ორგანოების მიერ უფლებამოსილების შესაძლო გადამეტებაზე.

ორსულობის გამო გამათავისუფლეს სამსახურიდან. შემიძლია თუ არა, მივმართო სახალხო დამცველს?

სახალხო დამცველი სწავლობს ქალთა უფლებების დარღვევის თითოეულ შემთხვევას, მათ შორის, სქესობრივი ნიშნით დისკრიმინაციის ფაქტებს.

ჩემი მეუღლე მცემს. შემიძლია თუ არა, მივმართო სახალხო დამცველს?

სახალხო დამცველი სწავლობს ოჯახში ძალადობის ფაქტებს, მათ შორის, ქალთა უფლებების დარღვევებს, ქალზე ძალადობის ცალკეულ შემთხვევებს და შესაბამის რეაგირებას ახდენს.

ვარ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირი, მაგრამ სტატუსი არ მაქვს დადგენილი, შემიძლია თუ არა, მივმართო სახალხო დამცველს?

დიახ, ნებისმიერი სახის შეზღუდვის შემთხვევაში, იმის მიუხედავად, გაქვთ თუ არა სტატუსი დადგენილი, შეგიძლიათ, მიმართოთ სახალხო დამცველს.

ვინ არის სახალხო დამცველის წარმომადგენელი?

სახალხო დამცველის აპარატი მოქმედებს სახალხო დამცველის სახელით. სახალხო დამცველის მოადგილე, აპარატის თანამშრომლები და სპეციალური პრევენციული ჯგუფის წევრები, სახალხო დამცველის რწმუნების საფუძველზე პირადად ახორციელებენ „საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ“ კანონით გათვალისწინებულ უფლებამოსილებათა ნაწილს.

არის თუ არა შესაძლებელი შევხვდე სახალხო დამცველს?

სახალხო დამცველთან შეხვედრა შესაძლებელია თქვენი პირადი განცხადების საფუძველზე.

შემიძლია თუ არა თავისუფლად ვისარგებლო სახალხო დამცველის ბიბლიოთეკით?

თქვენ შეგიძლიათ, თავისუფლად ისარგებლოთ სახალხო დამცველის აპარატის ბიბლიოთეკით თბილისში და რეგიონულ ოფისებში.

შეუძლია თუ არა სახალხო დამცველს გამომიყოს ექიმი?

სახალხო დამცველს, თავისი უფლებამოსილებიდან გამომდინარე, არ შეუძლია გამოგიყოთ ექიმი.

შეუძლია თუ არა სახალხო დამცველს შეცვალოს ან გააუქმოს სასამართლოს გადაწყვეტილება?

სახალხო დამცველს უფლება არა აქვს შეცვალოს ან გააუქმოს სასამართლოს გადაწყვეტილება.

დამეხმარება თუ არა სახალხო დამცველი მეზობელთან კონფლიქტის დროს?

სახალხო დამცველი არ არის უფლებამოსილი განიხილოს თქვენი განცხადება ან/და საჩივარი კერძო პირებს შორის არსებული სამართლებრივი დავის შესახებ.

ჩემი ოჯახი იმყოფება სიღარიბის ზღვარს მიღმა, თუმცა არ გვაქვს სოციალურად დაუცველის სტატუსი, რადგან სოციალური აგენტის შეფასების საფუძველზე მოგვენიჭა მაღალი სარეიტინგო ქულა, რომელიც არ ასახავს ჩემი ოჯახის მდგომარეობას. შემიძლია თუ არა მივმართო სახალხო დამცველს დახმარებისთვის?

დიახ, შეგიძლიათ. თუმცა სახალხო დამცველი არ არის უფლებამოსილი შეცვალოს სარეიტინგო ქულის ოდენობა ან განსაზღვროს ქულის მინიჭების პირობები. მიუხედავად ამისა, თუ აღმოჩნდება, რომ სოციალური აგენტის მხრიდან ოჯახის ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასების დროს მოხდა უხეში და აშკარა დარღვევა, ჩვენ შეგვიძლია მივმართოთ სოციალური მომსახურების სააგენტოს და მოვითხოვოთ რეაგირება.

ვარ უსახლკარო. საცხოვრებელი ადგილის არქონის გამო არ ვირიცხები სოციალურად დაუცველი ოჯახების ერთიან ბაზაში, შესაბამისად ვერ ვიღებ ვერც სოციალურ დახმარებას, ვერც სადაზღვევო ვაუჩერს. დამეხმარება თუ არა სახალხო დამცველი?

ამ შემთხვევაში სახალხო დამცველი მოკლებულია დახმარების შესაძლებლობას, რადგან არსებული კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს უსახლკარო ოჯახების გამოვლენისა და აღწუსხვის პროცედურას, არ არსებობს მათთვის სარეიტინგო ქულის მინიჭების პირობები. ქულის არქონა შესაბამისად გამორიცხავს სოციალური დახმარების მიღების შესაძლებლობას. სამწუხაროდ, დღევანდელ კანონმდებლობაში არსებული ამ ხარვეზის გამო, სახალხო დამცველი ვერ გაგიწევთ სამართლებრივ დახმარებას.

ვარ დევნილი. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს რამდენჯერმე მივმართე დევნილის სტატუსის მინიჭების თხოვნით, თუმცა დღემდე არ მიმიღია სტატუსი. დამეხმარება თუ არა სახალხო დამცველი?

დიახ. სახალხო დამცველს შეუძლია თავადაც მიმართოს სამინისტროს თქვენთვის დევნილის სტატუსის მინიჭებასთან დაკავშირებით.

ვარ დევნილი. შემიძლია თუ არა მივმართო სახალხო დამცველს გამოსახლებასთან დაკავშირებით?

დიახ, შეგიძლიათ. სახალხო დამცველი, თავისი უფლებამოსილების ფარგლებში, სახელმწიფო ორგანოებთან თანამშრომლობის გზით, შეეცდება დაგეხმაროთ, რათა არ მოხდეს თქვენი უფლებების დარღვევა, ან მოახდინს სათანადო რეაგირებას უფლებათა დარღვევის ფაქტზე.

შეუძლია თუ არა სახალხო დამცველს დამეხმაროს ფულადი თანხით?

სახალხო დამცველი არ გასცემს ფულად დახმარებას.

გამოცემულია სახალხო დამცველის აპარატის მიერ გაეროს განვითარების პროგრამისა (UNDP) და ნორვეგიის მთავრობის ფინანსური მხარდაჭერით

სახალხო დამცველის ზუგდიდის ოფისი, ზუგდიდი, კოსტავას ქ.58, 2100

ტელ: 0415 22 36 11 / +995 32 2 23 44 99 / +995 577 50 52 34 / +995 591 01 99 01

Empowered lives.
Resilient nations.